

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes szám ára 4 kr.
Egyes évre 10 ltr. — kr.
Félévre 5 " — " —
Negyedévre 2 " 50 " —
Évi három 1 " — " —

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasznos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjelme a több besz t
hirdetéseik aiki szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyeg díj 1
den külön beiktatásért 30 kr

Eszményiség — idealizmus —
és

Valószerűség — realismus —
Debreczen okt. 24.

Nem a bölcsészeti körből vett eszményiség — nemis a számtan kétszer-kettője, — vagy a természet szemlelhető valóságai lesznek ama kettős-czim alatt jelen cikkünk tárgyai; hanem az az erkölcsi eszményi állapot, amely körül a czár híres, általános lefegyverzési, illetőleg örökbéke indítványára az évenként összeülő béke-értekezlet — interparlamentáris konferencia — tárgyalása forog; és az az ezekkel ellentétben állani látszó, a nemzetek egymás ellen való jogos feltékénységéből folyólag a világ események tapasztalati tényeire támaszkodó meztelen valószerűség, amely az örökbékét vagy elérhetetlen ábrándnak — utopia, általában lehetetlennek tartja, vagy az orosz czár arra nézve tett indítványának ösztönöségét és sikerét — éppen a czár intézkedéseit, mint szemellátható, kézzelfogható tényeket szemlélve, — mereven tagadja.

Két irat fekszik előttünk: egyike — saját nemes hajlamának és kitűzött céljainak megfelelőleg, az eszményiség magas fényköréből szinte ösz-

tönszerű kedvezéssel — optimizmus — tekinti a czár indítványát, azt mint az örökbéke zálogát üdvözlő, biztosan célravezető lépésnek el is fogadja; amásik, annak az indítványnak ösztönöségét — és hogy az, az örökbéke kezességét nyújtáná — éppen a czár intézkedéseire mutatva — tagadásba veszi és sokkal, szinte ösztönszerűleg bizalmatlanabb iránta — pessimizmus — mintsem elfogadja.

Az első: a 9-ik most Brüsszelben — Ausztria, Belgium, Dania, Franciaország, Hollandia, Magyarország — Pázmány Dénes által képviselve, — Nagy-Britannia, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc és Svédország részvételével lefolyt u. n.: interparlamentáris konferencia a hála felirata Muraviev gr. orosz külügyminiszter közvetítésével a czárhoz: »Miniszter ur!

Európa-parlamentjei békebizottságainak küldöttei első összejövetelük alkalmával örömmel ragadják meg az alkalmat, hogy excellenciát megkérjék, miszerint fejezze ki II. Miklós czár ő felségének tiszteletteljes hódolatukat azért a jegyzékért, melyet a szentpétervári udvarnál akkreditált hatalmak képviselőihez intézett.

Hálásak leszünk excellenciát iránt, ha tolmácsolni fogja ő felsége előtt azon benső óhajukat, hogy siker koronázza a konferenciát, melynek hivatása, — hogy az ékes

szavakat idézzük: győzelemre juttatni az általános béke nagy eszméjét és egyidejűleg az egyenlőség és jog eszméjének kölcsönös megszentelése által megszilárdítani az összes államok egyetértését, mert ez az alapja az államok biztonságának és a népek jólétének. Senki sem tapsolhat jogaiban II. Miklós ő felsége ezen nagylelkű kezdeményezésének, mint a mi egyesületünk tagjai.

Immár 9 esztendeje, hogy egyesületünk az összes európai nemzetek parlamentjeinek tagjaiból megalakult, a kik saját jóakarataiból és érzelmeiktől vezérelve gyűnék össze, hogy közreműködjenek a béke nagy művének, hogy tanulmányozzák azokat az eszközöket, melyekkel megvalósítható az az ideál, melynek elérésére — excellenciád jegyzéke szerint — törekedni kell az összes kormányoknak és mely ő felségének, a czárnak nagylelkű és humanus nézetével is meg egyezik.

Ezen nemes cél magában foglalja azt a törekvést is, mely nekünk is vezérelvünk volt, t. i. hogy ne csak a folytonos fegyverkezés legyen a béke biztosítéka, hanem egy állandó nemzetközi választott bíróság döntson a vitás kérdések felett, melynek az összes kormányok kivétel nélkül alávetessék magukat. Mi már ki is dolgoztuk az erre vonatkozó tervezetet.

Kérjük excellenciát, fogadja kiváló tiszteletünk és nagyrabecsülésünk kifejezését.

Ime tehát, bárha a Budapesten — 1896. szept. 24—25 — napjain megtartott interparlamentáris konferencia elhatározta, hogy »jövőre a parlamenti tagokon kívül a konferencián résztve-

ELSŐ SZERELMEM

A »Debreczen« tárczája.

Még csak kicsi gyermek voltam,
De már akkor élt szivemben,
Mint Istennek áldozó tűz,
Hón lángoló nagy szerelmem . . .

S bár nem tudtam megérteni:
Mit jelent e titkos érzet,
De azért csak lánoltam én,
Szép ábrándkép hévvel érted! . . .

Óh e tűznek, óh e lángnak
Örökké kell lobognia,
Mert érted ég, te nemes hölgy,
Te szép, dicső Hungária! . . .

Szabó István.

Egy leány regénye.

A »Debreczen« tárczája.

Írta: **Léon de Tinzeau.**

Bájos! De olyan különös!
A kik Campfranc Eliane kisasszonyt ismerték, számtalanszor mondták vagy hallották ezt a felkiáltást: Eliane tizenöt éves kora óta ez volt a közvélemény, de a mi komolyabb dolog, ennek már épen husz esztendeje volt.

Nem tudom, hogy nem én használtam-e először ezt a kifejezést. Röviddel a háboru után láttam először Elianet, a ki az unokánévem volt.

A Campfrancok ősi kastélyában lakott meglehetősen elhagyott, sőt vigasztalan vidéken nagyszüleivel. Vakációban hazajött a gimnazista öccse is.

Vilmos tizenkét éves volt, Eliane csaknem husz esztendő. Szülei nem éltek, én nem is ismertem őket.

Egészen véletlenül látogattam meg Campfrancot! Champfranc urai, Campfrancék fel voltak írva rokonaim névjegyzékében és én sorra vettem mindenkit.

Az öreg Campfranc pár roppant szívesen fogadott. Nem csak hangoztatták a rokonságot, hanem valósággal elárasztottak rokoni szeretetűkkel. Külön szobát rendeztek be a számomra. Azok a kis családi ebédek és vacsorák, melyeken csak négyen vettünk részt, Campfrancék, Eliane és én, meglehetősen meglehetősen él s ebben a jó érzésben nem csekély része volt Eliane jelenlétének. Csodálom, hogy nem szerettem bele.

Eliane szép volt, hangja szép volt és szívesen énekel. A színpadon szép sikereket ért volna el. Művelt lelkű kedves leány volt és ami a fő, bizalommal, barátsággal volt irántam, amikor látta, hogy nagyszülei úgy bannak velem, mint édes gyermekükkel.

Talán annak az órának titokzatos előérzete vonzotta felém, amely óra a legelőkelőbb női szív titkát pattantotta fel előttem.

De csak barátságos volt hozzám. Mikor egyszer szerelemről szóltam neki, mintha megborzott volna ettől a szótól. Fét a szere-

lemről. Azt hiszem, ezen a napon mondtam először, hogy Eliane különc.

Nem sokkal később az öreg Campfranc márkiné említette nekem, hogy Eliane kolostorba készül.

— Képzeld csak ennek a lánynak különcségét! Kolostorba készül és ragaszkodik ehhez a szándékához. Én törekeny, öreg asszony vagyok, talán mégis kibirnom ezt a csapást, hogy legkedvesebb unokám elve eltemetkezzék. De a férjem! Nem éne félővet, ha a gyermekek ezt a szándékát végrehajtja. Ne is beszéljen róla az urammal.

Másnap az öreg Campfranc márki ugyanazt a titkot sugtatta fülembé.

— Eliane kolostorba akar menni. Én, öreg katona, elviselem ezt a csapást, de a nőm, a nőm! Eliane apáca fiaja a nőm halotti leple lesz.

— Kedves barátom — folytatta — magának befolyása van Elianera. Beszélje le a tervéről.

— Annál nagyobb buzgósággal fogok ennek a megbízásnak megfelelni, mert benső meggyőződésből teszem. De ha szabad egy kérdés: kockáztatnom; Eliane még fiatal, talán máris csalódott?

Az öreg úr, ha nem lett volna olyan udvarias az arczomba nevetett volna.

— Valóban az ön kérdése természetes: de ön nem kérdezné, ha olyan éber figyelemmel lesté volna meg ennek a fiatal szívnél minden mozdulatát, mint én. Valahányszor

hetnek azok a küldöttek is, akiket az uralkodók és államfők, vagy a kormányok akarnának e czélból odaküldeni, amilyenek p. az orosz birodalom tanácsának tagjai, vagy más nem alkotmányos ország hasonló intézményének képviselői, a kik kormányuk felhatalmazásával jelentkeznének: az orosz cár vagy birodalom nem képviseltette magát a konferencián.

Nem lehet-e ezt a mellőzést szándékosnak tartani, amikor a cár hevélete az örökbéke eszménye iránt, az ezért már 1889 óta évenként ülésező interparlamentáris konferencia magas eszményisége mellett, nagyon alacsony fokra száll alá, vagy játéknak tekintetű?

E kérdésre szólaltatjuk meg Vámbérit, az elismert orientálistát, aki a muszkaországi és középázsiai népműveléséről és eseményekéről vonva el közelgő határozott muszkaellenes politikát követ, de számításai még eddig öt igazolták is, akit az orosz cár indítványa nemcsak nem hozott hevületbe, hanem arról ellenszenvesen is nyilatkozik. Az előttünk fekvő másik irat Vámbéritől való és így szól:

„A cár békemanifestuma nemcsak komédia, hanem tiszta szédélges, mely egyenesen Anglia ellen van intézve. A manifestum nélkülöz minden őszinte szándékot. Kevésell Muravjev köriratának megjelenése előtt II. Miklós cár kivégeztetett 120 ducobizet, a kik egy Déloroszországban elterjedt szektához tartoznak, melynek vallása tiltja az emberölést, s e dogmájukhoz hiven légették fegyvereiket, tehát még a cár manifestumának megjelenése előtt lefegyvereztek. Ugyancsak e vallás követése miatt 50 ezer ember kényszerült kivándorolni Oroszországból, ép úgy mintha nálunk

hasonló szigorral büntelnék a nazaréusokat, mert szintén óhajtják a lefegyverkezést. Továbbá a cár mielőtt világgá bocsátotta volna manifestumát, hamarjában kilenczven millió rubelt parancsolt előirányozni az orosz flotta szaporítására, tehát már ezekből is eléggé következtethetünk a lefegyverelés komolyságára. Hogy felül-e neki valamelyik európai hatalom, az persze más kérdés, jóllehet a konferencián képviseltetni fogja magát a legtöbb állam s ezek közt természetesen mi is. Oroszország ma is csak oly hatalmas, oly veszedelmes mint eddig volt. S ezért megfoghatatlan az a közöny, mely ez óriási államnak óriási terjeszkedésével szemben nyilvánul. Kínának, vagy Japánnak legtávolabb eső pontjával is jobban foglalkozik a mi sajtónk, mint e fontos tárggyal, mely pedig különösen ránk magyarokra nézve, a szó szoros értelmében vitális érdeket képez. Dzingiskán, Timur vagy I. Napoleon birodalmát azonnal megszűnünk bámulni, ha az orosz czárok hatalmi terjeszkedésére vetjük tekintetünket. Hol van ahhoz hasonló birodalom, mint a minőt a Romanov-dinasztia 180 év alatt az Ochocki tengeröböltől a Visztuláig és Dunáig megalapított?

En annak idején figyelmeztettem Anglia politikusait, hogy éhrem örökjének Afganisztán felett, figyelmeztettem, hogy Oroszország Kínával szemben nem fog tétlenül maradni, de nem hallgattak figyelmeztetésemre, később megbánták. A késedelmezés, a flegma az angol nép vérében van, amihez még a fukarság is hozzájárul. Ez mindenestre baj; de ha meghallja a »Hannibal ante portas!«, akkor felriad a brit országnak s nem nyugszik mindaddig, míg ellenfelet tönkre nem tette.

Oroszország nekünk is természetes ellenségünk s a vándorló rubel csak nagyon buján tenyész Magyarországon. Senki sem veheti túlnak rossz néven, hogy első sorban belpolitikával foglalkozunk, ez szükséges; de meg kellene gondolnunk, hogy nemcsak Ausztria, de Magyarország is oly állam, a hol a belpolitika szoros összefüggésben van a külüggyel. S nemcsak nekünk, de Európának is érdekében kellene allania, hogy a magyar monarchia sértetlenül fenntartassek különösen a mióta Ausztria bomlásnak indult.

Épen azért óhajtandó volna, hogy politikusaink is, valamint a sajtó is behatóbban foglalkozzanak a külpolitikával. De nálunk csak addig érdeklődnek a küügyek iránt, amíg a delegációk ülésezése tart, aztán ismét azt mondjuk: »laissez faire, laissez aller.« Pedig ez kár, mert ilyen politikáival nem vethetünk gátat a panszláv agitációnak.

A vándorló rubelről sokat irnak lapjaink anélkül, hogy ennek forrásával törődjenek. A rubel mindenkor kerülő uton jut hozzánk s a pétervári ugynevezett ázsiai ügyosztályból kel utra. A felvidéki tót panszláv agitátorok egy allandóan Bécsben tartózkodó orosz főpap révén (kit személyesen ismerem) jutnak hozzá. természetesen osztrák-magyar bankó alakjában.

Az orosz hatalmi terjeszkedés megállítására a legfőbb szükség Lengyelország helyreállítása, ezt hirdetem mindig, ezt hirdetem ma is. Lengyelország Oroszország Achilles sarka, csak ott sebezhető meg s valóban nagy ideje volna, hogy Európa e hallatlan igazságtalanságot egyszer már jóvá tenné. Egy szabad Lengyelország leghatározottabb gát volna. meiyet Európa az orosz áramlat elé állíthatna.

Nem szükséges ezeketán tovább elmélkednünk. Az értelmes olvasó elvonhatja a fennebbiekből mit tartson az örökbéke eszményének a czári indítvány által lehető valószínűsítéséről. Mi bár a nemes eszmények bajnokainak megadjuk a tisztelő elismerést: szintén a való események hatalma alatt állva: sajnálattal jelentjük ki újra azt, aminek már lapunk 205. 218. számaiban régebben is kifejezést adtunk, hogy nem bizunk a czári manifestumnak sem őszinteségében, sem sikerében.

Vajha csalódnánk!

— a —

olyan férfi közeledett hozzá, a ki számbajöhetett, feleségem és én álmatlan éjszakákon át tépelődtünk, nem kell-e öt elveszitenünk. De az ő szívének izma nem rándult meg.

Igy avattak be Eliane titkába.

Együtt szoktunk sétálni az öreg márk, Eliane és én. A kastélytól rövid távolságban az öreg rendszeren fáradságról panaszkodott, leült és egyedül hagyott bennünket fiatalokat. En lelkiismeretesen teljesítettem missziómat, a mi nem volt nehéz dolgom, mert a fiatal leánynak mintha örömet szerzett volna, hogy beszéljen a világtól való bucsujáról.

A mikor azt mondtam neki, hogy ő arra van hivatva, hogy bájaiban gyönyörködjenek és hogy férfit boldogítson anyagi lelkével, válasz helyett szomorúan, szívetvérző tekintettel nézett rám.

A mikor pedig felhoztam neki, hogy elhatározása sirba juttatja jó öreg nagyszüleit, összekulcsolta kezét és mélyán felelt:

— Ősém fog helyembe lépni. Ha kell megvárom, míg befejezte tanulmányait. De biztosítom, hogy kolostorba kell mennem.

— Anélkül, hogy szeretett volna?

— A szerelem?... felelt és mosolya olyan szánakozó, megvető volt, mintha a legnagyobb emberi gyarlóságot említeném.

Két év után hallottam ismét Elianeról. Nem ment kolostorba, de férjhez sem.

Nagyszülei meghaltak. Most már napról-napra vártam a hírt, hogy apácának állott. De ez nem történt, sőt egész gyöngegségét híverére pazarolta. A két ifjú az ódon kastélyban élt, mint két öreg.

Eliane minden kérést kikoszorazott.

Az emberek mind sürűbben gondogatták:

— Milyen különcz!

Fivére megnősült. Egyik szomszédom leányát vette nőül. A házasságot hosszú tárgyalások előzték meg. A leány szülei vonakodtak őt nőül adni Camfranc Vilmoshoz, mert ennek kevesebb vagyona volt, mint a leánynak. Eliane átengedte fivérének öröksége felét, hogy a házasság létrejöheszen.

— Milyen különcz! — kiáltam ismét.

A lakodalmomra hivatalos voltam. Nemi izgalommal vártam a pillanatot, mikor viszontlátom Elianet. Szegény leány! Lehet már 40 esztendő.

Meglepetésemre alig öregedett valamivel. Keze, termete, szeme még mindig elragadó volt, — minden asszony meg lehetne vele elégedve.

Őszinte örömmel üdvözölt. Csak elsápadt egy kissé, amikor megpillantott. Mikor zavartalanul válthattunk néhány szót, így szóltam hozzá:

— Szegény cousinom! Érttem, mi történik az ön lelkében, mert ismerem odaadó szeretetét öccse iránt. Ön mosolyog és szívében halált hord.

— Kedves barátom — felelt hidegen, büszke fejmozdulattal, ne vesződjék avval mi megy végbe az ön lelkében. Ne találja el.

A lakománál egy igen kevesse szellemes hölgy mellé kerültem. Kerestem miről beszélgethetek vele és mivel nem találtam egyebet, mint Elianet, elmondtam neki, hogyan lettem én Eliane ifjúkori barátjává.

— Ejnye! szólt szomszédnóm, madame Ponttéál — épen úgy volt Hektorral.

Hektor ugyanis Ponttéál asszony ferje volt.

— Ő ismeri Elianet? — kértem.

— Régi ismerőse Camfrancéknak. Éppen most beszélt a kocsiában, hogy egy telet együtt töltöttek Nizzában. Eliane kisasszony anyja tüdőbajos volt és ott kerestt gyógyulást, de meghalt. Férjem szülei is Nizzában voltak úgy ismerkedtek meg.

— Sajátságos! Eliane sohasem beszélt nekem nizzai tartózkodásáról.

— Hiszen akkor csak tizenöt éves volt, vagy kevésell több. Legalább Hektor így beszélt.

Most tünt fel csak nekem, hogy Eliane a ki Hektor mellett ült, mennyire csüngött annak minden szaván. Ha nem ismertem volna őket, azt kellett volna hinnem, hogy szerelmesek. Azaz csak Eliane. Mert Hektor többet foglalkozott a tárgyarral, mint szomszédnőjével. Az étel és ital jobban érdekelt, mint Eliane.

Azta'bontásnál madame Ponttéál odaszólt nekem:

— Ha feltékeny volnék, úgy ma szép patáliát csinálnék az uramnak. De nyugodt agyok.

— Hektor már próbáit adta hűségének, felelém szemtelenül.

— Ez igaz, sóhajtott Ponttéál asszony, de azt mondják, hogy az agg szívek különben sem érdeklik az urakat.

A dohányzóban az aranyos kedélyű Hektort elfogtam s négy szem közt kikérdeztem Eliane felől.

— Imádtuk egymást, hahaha. Nagy szenvedély volt az. Az a tizenöt éves kópé csupa

A képviselőház ülése.

Debreczen, okt. 24.

A kormányzás kívánatos dolog, de ahhoz pénz kell; ezt ismét, ha mint most rendes költségvetés nincs, indennitivel lehet biztosítani; tehát ezt minden aron — még ha másként nem lehet — fogással is keresztül kell vinni. Ezt a syllogismust akarta keresztül használni a legutóbbi — Okt. 22-iki képviselőházi ülésben Bánffy az ő hű szócsöveinek segítségével. Nem rajta múlt, hogy terve nemcsak nem sikerült, hanem ellene fordult. Az ellenzék bizony elég éberséggel bír, hogy felfedezze a fogásokat és elég tevékenységgel hogy meg is húsítsa.

Sághy beszéde alatt nyugtalankodott ide-oda, kormánypárti tagok egyikéhez másikához, haz elnökehez és visszafutkosott Bánffy bárány, míg végre Gajary Gézában megkapta kioktatott médiumát, a ki a parlament respektusa érdekében szóljon és indítványozza, hogy az indennitij-avastat a mostani vita befejezése után első keddre tüzesésk napirendre. Perze a stiklit belátó ellenzék felzúdulva gunyos kérdésekben adott megütőközésznek rögtön kifejezést; Polónyi pedig a házszabályokhoz szóva kimutatta, hogy Gajary módosítványa, illetve indítványa felet a szövegben levő kérdés eldöntése után lehet csak tárgyalni s ily értelmű indítványt be is terjesztett. Polónyi támogatta Holó, Gajarynak pedig másik Gajary ket védelmére, melyben az eljárás célját bevallja, hogy t. i. az nem egyéb, mint hogy a kormány az ellenzékét formális obstrukcióra szorítsa és ezt az ország is meglássa. Horánszky adott aztán kifejezést annak, hogy az ellenzék nem fél az ország itéletétől s bizonyára nem a Gajary k tartják tiszteletben a parlamentarizmust, hogy azt a Gajary-indítványt a 164. §-szerint kinyomtatni és szétosztani kell. Számofelzólalás után végre az elnök — Szilágyi Dezso — feltehető a kérdést, hogy Gajary módosítványa kinyomtatás-e vagy ne? ... Am az ellenzék e felett névszerinti szavazást kért, ez pedig hétfőn vegrehajtható. És az elnök a ház-

szabályok értelmében csakugyan ezt mondta ki.

A kormány aztán a vita folytatását követelte, amit pedig az ellenzék immár Sághy beszédevel befejezni akart. Gullin-r Gyula ellenben a vita folytatásának felfüggesztését írásban indítványozta addig, a míg a ház a Gajary-fele indítvány ügyében határoz, amely érdekében ismét két iv adatott be az elnöknek egyike a névszerinti szavazást, a másik a szavazás hétfőre halasztását kérvén; tehát az elnök e kérdésben is kimondta a hétfői szavazást. A házszabályok, amelyek az ellenzéknek adtak igazat, aztán Tisza Istvántól kapták ki a magokét, mert kényelmetlen dolog is az, hogy azok a házszabályok nem respektálják a kormánypártnak minden szabályon kívül álló cselekedését, akaratát ha t. i. az elnökben kötelességtudólag több érzés van azok iránt, mint a tulfeszítő többségben. Hat bizony a többek közt most is tapasztalni kellett a többségnek hogy a szabályok erősebbek, mint ők s érzniük kellett, hogy a törvény csak azoknak nem jó, akik nem akarnak szerinte élni a kormány, amely csinyt akart, elérte, hogy a vita, amelyet az ellenzék már beakart fejezni tovább folyik és ematt az indennitij megsavazása is kényelmetlen haladékot szenved. Azután

Interpellációk napja lévén

Asbóth János és Hentaller Lajos interpelláltak a fenyegető pestis ügyben erélyes intézkedéseket sürgetve ellene. Perczel belügyminiszter feleletét nem találták kielégítőnek de a többség tudomásul vette.

Barta Ödön a bosnyák tizenegymillió kölcsön,

Rátka y László a borítaladó berbeadása körül felmerült szabálytalanságokat tette kérdés tárgyává a melyre a ház Lukács p. ü. miniszter feleletét mint kielégítő tudomásul vette.

Ülés végén — félegy órakor — az elnök a mai ülésre a két névszerinti szavazást és a napirendvita folytatását tüzte ki napirendnek.

KÜLFÖLD.

Muraviev bécsi látogatása feltehető, hogy fontos ügyben történik, azonban célját felől még bizonyos nem szivargott ki. Akik kombinálni szeretnek és tudnak is azt mondják, hogy nemcsak a leszerelés ügye, hanem más politikai kérdések is összefüggésben vannak vele, péld: György görög kir. herceg Kretasziget kormányszócsöve is. És ezt annyival inkább felveszik a látogatás tárgyai közé, mert közeljövőben megtörténendő látogatásról is, amelyet György herceg Bécsben teendő biztos tudomással bírnak.

* **A Fasoda-ügy** megoldásáról, melyből Franciaország és Anglia közt haborura követhettek, most enyhébben szólnak a tudósítások, amennyiben az arsenálokban tengerészeti felszerelés helyiségekben nem észlelnek valami nagy tevékenységet. Azonban ez nem azt teszi, hogy Anglia jogtalan halogatását eltűri Franciaország kötelessége teljesítésének, hanem hogy Marchand egyszerűen eltávolította Fasodából és nem engedi, hogy Anglia szhúdani nagy győzelmének gyümölcseit mások szedjék le.

A pestis Bécsben.

A «Debreczen» tudósítójától.

Bécs, okt. 23.

Az orvosok által tudományosan behurcolt pestisnek nincsenek ugyan még újabb áldozatai, de azért az egész császárvárosban nagy a rémület, hogy a rettenő járvány a kórházon kívül is terjed. A hatóságok és az orvosok meg vannak riadva és egyik óvintézkedésük a másikat éri. Mindazokat, akik az elhalt szolgálva, Müller tanársegéddel és a beteg ápolónővel érintkeztek, szigorú felügye-

let alatt tartják és nem bocsájtják ki a kórházból. Hozzártózkodóknak ellenben megengedik, hogy meglátogathassák őket, de csak pár percig, remélve, hogy ilyen rövid idő alatt nem terjednek tovább a bacillusok.

A permanens bizottság intézkedett, hogy nyomoztassanak ki azok, akiket a pestis elterjesztése miatt a felelősség terhel. Kleeborn államügyész a közegészségügyi hatósággal egyetértve már meg is kezdte a vizsgálatot. Első sorban meg akarja állapítani, hogy a patológiai intézetben meglették-e mindazokat az intézkedéseket, amelyek a veszedelmes bacillusok kezelése körül szükségesek.

Az anatómiai intézetben még tegnap elvégezték a törvényszéki boncolásokat. A közkórház haottainak boncolását a belügyminiszterium megtiltotta. A járványkórházat elzárták, még betegeket sem bocsátanak be mártól kezdve, kivéve azokat, akiket esetleg a pestist konsztatják. A közkórház a hatóság rendelete értelmében okt. 30-áig zárva marad, az ott levő betegeket csak déli és egy két óra közt lehet néhány percze meglátogatni. A klinikán majdnem az összes előadásokat felfüggesztettek, a szigorlatokat szintén. A bacillus-tenyésztő intézetből még az orvosoknak sem szabad távozniok.

Bécs, okt. 23.

Dr. Müller és Pecha Albina ápolónőt tegnap 10 órakor láttak el a halotti szentseggel. Mennyire félnek a betegség továbbterjedésétől és mennyire vigyáznak, érdekesen bizonyítja az, hogy a pap a ket veszedelmes beteghez nem ment be, hanem az ablakon át részesítette őket a vallás vigaszában. Dr. Müller ekkor még teljesen eszméletlen volt.

Bécs, okt. 23.

A járványkórház mögött az éjjel körülbelül 100 munkás fáklyavilágítás mellett barakkokat állított föl.

Müller testének hőmérséklete 39.5, Pecha Albináé 40-en felül; az utóbbi eszméletlen állapotban van. Müller az éjjelt eszméletlen állapotban töltötte, reggel eszméletére tért es ételt kért. Hőmérséklete ekkor 38.2-re hanyatlott, de állapota még mindig nagyon aggasztó, szinte reménytelen. A pestis osztálynak többi lakója egészen jól van.

Barisch Eduárd, az elhalt szolga öcsese erős fejfájásról panaszkodik. Poesch orvos minden negyedórában megvizsgálja. Az a szolgáló is, a ki Barisch Ferenczcel érintkezett, gyanus jelenségek közt megbetegedett. Ez a beteg is fejfájásról panaszkodik.

Bécs, okt. 23.

A helytartóság közlése, hogy mind a két pestises beteg állapotában némi kis javulás mutatkozik. Gróf Thun miniszterének Kusy miniszteri tanácsost jelentéssel végett magához hivatja.

Bécs, okt. 23.

Anderst Mária munkásnőt, a ki eddig lakásán volt elkülönítve, a permanens bizottság határozata következtében, noha teljesen egészséges, ma d. u. a járványkórházba vitték további megfigyelés végett. A városi tisztviselők jelentései a megfigyelt személyek egészségi állapotáról egytől-egyig kedvező k. Este 6 óra 25 perczor dr. Müller állapotáról a következő orvosi jelentést adtak ki: hőmérséklet 39.8 fok, lelegzés 59. A beteg a mellét fajtálja és csekély mérvű hányásai vannak.

A Pecha ápolónő állapotáról kiadott jelentés így szól: hőmérséklet 39.8 fok, hányás megszűnt. A beteg visszanyerte eszméletét.

Hochenger ápolónő eddig teljesen egészséges. Hőmérséklete 38.7 fok, csekély mennyiségű köpete nem gyanus.

A közkórház igazgatója körrendeletet bocsátott ki, a melylyel a legmesszebb menő óvintézkedéseket rendeli el a közkórházba való bebocsátatást és közlekedést illetőleg. A kórházban eddig semmi különös nem történt.

Inturpelláció a képviselőházban.

A képviselőház tegnapi ülésén Asbóth János és Hentaller Lajos interpellációt intéztek a belügyminiszterhez, hogy tett-e már

poézis volt, mint jómagam is. Szüleink sokat nevettek ezen a gyerek-időben.

Elianeval is szerettem volna beszélni hajdani udvarlójáról de nagyon elfaradt s vissza vonult.

*

Néhány héttel ezelőtt meglátogattam egy orvos-barátomat. Nem volt odahaza; vidékre hívák konzultációra, de sürgőnye szerint melyet megmutattak nekem, nem sokára vissza kellett érkeznie.

Vártam és szerencsére, mert öt perc múlva az én doktorom betoppantott.

— A Campfrance kastélyból jövek, beszélte, mit sem sejtve, milyen közelről érdekel az eset.

— Képzelje el csak a helyzetemet folytatva, a vidékre hívják, megérkezem éppen a leggonoszabb pillanatban. Azt hiszi, ilyenkor keresem a baldokló történetét, vagy titkait. Az elszólo lelket akartam visszatartani, de hasztalan, elkéstem.

— Ön is ismeri Campfrancekat? folytatá látva nagy érdeklődésemet, akkor mondok egy apróságot, mely talán lényeges önnek. A baldoklóknak, Campfrance Eliane kisasszenynak utolsó szava egy név volt, hogy is hívták? ... igen ... Hektor.

Ez az apróság nekem épen elég volt. Igen, a szegény Eliane elhervadt szívében ápolván a szerelmet, mely negyedszázad előtt fakadt tizenöt éves szivecskéjében.

A doktor megkínált pompás pástétommal. Én ott hagytam a doktort, meg a pástétómat, hazamentem s sokáig, igen sokáig, gondoltam magányos szobámban a különözre, kinek titkát csak én tudom.

intézkedéseket a pestis veszedelem esetleges hurczolásának megállítására.

Az interpellációk a következők:

Asbóth János ismertette a bécsi pestis eseteket s kérdezte a belügyminisztert: mit tesz az immensül veszedelmes ragály behurczolása ellen s mit tett idáig.

Hentaller Lajos hangoztatja, hogy a Bécs felől tövő veszedelem, a állam-segítség-gel behatolt indiai pestis dolgában meg kell nyugtatni a magyar közönséget. Kérde a belügyminisztert, vajjon magára vállalja-e a felelősséget, hogy a veszedelem nem lépi át határainkat?

Perczel miniszter kijelenti, hogy a bécsi pestis esetekről tudomása van. Klinikailag megállapították a pestist Barischra vonatkozólag. Bécsben megtörtént minden a kellő desinfekcióna és a ragály tovarerjedésének megakadályozására. A magyar kormány minden lehetőleg megtesz, de azt a felelősséget nem vállalhatja magára, hogy a baj nem jön be.

Asbóth János: A miniszter válaszából megtudjuk, hogy Bécsben mindent megtekintettek, nálunk semmit. Ha persze egy néppárti neppárti megakadályozásról volna szó; ott állna az egész hivatalos apparátus. De most csak egy generáció veszedelméről van szó: a miniszterium mit sem tesz s nem nyilatkozik arról, miket kíván tenni.

Hentaller Lajos szintén nem veheti tudomásul a miniszter választát. Állítsák föl a közegészségi sorompókat.

A többség a választ tudomásul vette.

A fővárosi tanács mai ülésén foglalkozott a bécsi veszedelemmel és kiadta a járványok alkalmával szokásos óvó rendszabályokat. Elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz, kérve, hogy az országos óvintézkedések meptételénél különös figyelemmel legyen a fővárosra mely Bécsnél oly sokoldalú összeköttetésben áll.

Színház.

Heti műsor.

Kedden: okt. 25-én bérlet 20 szám »B.« »Jó falusiak« színmű. Irta: S a r d o u Viktor.

Szerdán: okt. 26-án bérlet 21 szám »C.« Döczi Lajos bájos, idyllikus vígjátéka a »Csók.« Csütörtökön: okt. 27-én bérlet 22 szám »A.« Hubay Jenő operája »A cremonai hegedűs.«

Péntek: okt. 28-án bérlet 23 szám B. ujdonságul először. »Az oroszán vadász« operette. Irta és zenéjét szerlette: Verő György.

Szombat: okt. 29-én bérlet 24 szám »C.« »Az oroszán vadász, másodsor.

Vasárnap: okt. 30-án délután leszállított helyárrakkal: »Matyas diák« vagy a czinkotai nagy itczé, este, rendez helyárrakkal, bérlet-szünetben: »Havasi remkivaly.« Dráma.

Hunyadi László. Szombat este harmadszor került színre E r k e l Ferencz hatalmas operája, a »Hunyadi László« Örömmel constatáljuk, hogy az operát, melynek előadása semmi kívánni valót nem hagyott hátra: zsufolt ház nézte végig. Frappáns czáfolat volt ez azon téves hittől szemben, mintha az opera előadásokra nem volna közönségünk. Az élvezetes estét a közönség avval halálta meg, hogy egész este nem fogyott ki a tapsokból, melyeket a szereplők kivétel nélkül megerdemeltek.

Két előadás.

(Délután)

Tegnap délután Zeller dallamos muzsikája operettje a »Madarász« szórakoztatta a nagyszámú közönséget, mely a színházat majd nem teljesen megtöltötte. Az előadás küiögben semmivélsem állott felül a délutáni előadások megszokott nivelján.

Ügyes és temperamentumos játékát

különösen Kaposy Józsa (Postás Milka) érdemel dícséretet.

C s á k i nagyon gyenge Ádám volt. Énekszámait bizonytalanul énekelte. Nézése minden pillanatban a karmesterre irányult a mi azt bizonyítja, hogy még két taktust sem tud a karmester nélkül elénekelni.

L e o p o l d Franciskának (Mária) hangja és játéka inkább érvényesül opera mint operette szerepekben.

Locsarekné, Sziklay, Karacs, Szentés és Rubos kis szerepüket elég jól játszották.

f. m.

Romeo és Julia.

Shakespeare tragédiája. Színre került a debreczeni színházban f. hó 23-án este.

Ünnepe volt tegnap, vasárnap este a debreczeni színháznak, mert ünnepe az, valahányszor egy shakespearei darab előadásába fognak színészeink s meg hozzá mindjárt előre meg kell vallanunk, hogy komoly törekvést látunk, ami tisztességes, elismerésre méltó sikert szült.

A czimszereplők, F á y Flóra és O d r y Árpád erejük s tehetségük legjavát vitték harcra, hogy a szokatlannal nagy feladattal megküzdhessenek. A hatás teljesebb volt F á y Flóránál, ki különösen a darab második felében, igazán szépen játszott, főleg dícséretet érdemel, mint művészi magaslaton álló, az a jelenete, midőn megtudja unokaöccsét, T y b a l i (Mezei) halálát, szépsége is nagyban előmozdította sikerét; rontotta a hatást sok helyütt tulságosan halk beszéde, melyet már az első padosorokban sem lehetett érteni.

A szinpadai beszéd technikája olyan legyen hogy a halk és indulatoktól sebes beszédet is tisztán meg lehessen érteni.

O d r y Romeoja egy fiatal, ambíciózus színész nemes törekvését mutatta s ha még most nem is volt eléggé mély, beszéde pedig gyakran tulságosan gyors s emiatt szavai ily helyeken az érthetelenség egymásba olvadnak: minden esetre szép remenyekre jogosító művész — pályá kezdetén áll; az az elismerés, melyre Romeoja számot tarthat mindig elég nagy arra, hogy buzdítás legyen jövőjére vonatkozólag s tegnapi akitásához ilyképen szívesen gratulálunk.

Mellettök még különösen S z a t t m á r y t kell kiemelni a barát szerepében, melyet szokott művészetével játszott meg, aztán T a n a y t, ki nemes egyszerűséggel adta Mercutio szerepét s K i s s Irént mint Julia dajkáját. A többieknek a tragédia csak nagyon csekély tért nyújt az érvényesülésre, de minden esetre el lehet mondani, hogy a darab sikerére mindnyájan teljes erővel igyekeztek közreműködni.

A bérletszünetes előadást meglehetősen nagy közönség nézte végig, az alsóbb páholyok s a földszinti sorok közt ugyan elég sok üreshely volt, de a diákhely és karzat zsufoltságig megtelt.

S épp ez volt az előadás veszedelme. Zaj, larma, közbeszólás egymást érte, szóval vasárnapias volt a hangulat, amiből bátran lehet azt a következtetést levonni, hogy a s h a k e s p e a r e i s z o m o r u j á t é k o k n e m v a l ó k v a s á r n a p e l ő a d á s r a t ű z n i. A rendezés igen gondos volt.

— a. — a.

Táviratok.

A függetlenségi párt gyűlése.

Szeged, okt. 24. A »Debr.« er. táv. A függetlenségi párt nagygyűlése, melyet a szocialisták megzavarni akartak, szép rendben folyt le, de nem a megtartásra kijelölt Klauzal téren, mert a szocialisták míg a függ. pártiak Kossuthot és a vele jött képviselőket a vasutnál fogadták, a Klauzal teret megszállták. A függ. képviselők erről értesülve, nem akartak rendezavarásra okot adni, az utjokba eső Pálffy terén csoportosultak. Beszólték Kossuth Ferencz, Lakatos Miklós, Pichler Győző, Papp Elek, Barabás Béla és Polczner Jenő képviselők. A nagygyűlés az

önálló vámterület és a külön bank mellett előterjesztett javaslatokat elfogadta. Delben Kossuth tiszteletére díszbeled volt.

Inficiált patkányok elmenekülése.

Bécs, okt. 24. A »Debr.« er. táv.) A bécsi bakteriológiai intézetben vétkes mulasztást követtek el. Két kísérletre használt inficiált patkány elmenekült.

Most félnek, hogy azok az összes patkányokat inficiálni fogják. A hír, mely már a városban is kiszivárgott, óriási consternációt szült.

Megtámadott szerkesztő.

Lugos, okt. 24. A »Debr.« er. táv.) Tegnap este Lugos egyik loagnépesebb utcájára óriási botrány színhelye volt. Klein honvédtörzsorvos orvul megtámadta az egyik politikailapszerkesztőt és kivont kardjával ennek fejére vágott. A lapszerkesztő erre sulyos botjával a törzsorvost arcul ütötte, mire az összecsendült nép a harcoló feleket szeljelválasztotta. A támadásra okot az szolgáltatott, hogy az említett lap szellőztette a katonaszabadtási dolgokai, a melyek most vizsgálat tárgyát képezik. Klein törzsorvos anélkül hogy nevérol említés tételét volna az ügyet magáévartette és a hirlapíró fegyveres elégtételadásra akarta kényszeríteni. A szerkesztő azonban csak kompetens bíróság előtt volt hajlandó tárgyalni az ügyet s ezért idézte elő a törzsorvos az utcaí botrányt.

Óvintézkedések a pestis ellen.

Zágráb, okt. 24. (A »Debr.« er. táv.) A tartományfőnökség ma az egészségügyi tanácsot egybehívta, hogy intézkedéseit megtegye arra az esetre, ha netán a bécsi pestis járványszerűleg fellépne. Együttal a hatóságok fejéhez felszólítások intéztettek a szükséges óvintézkedések megtétele vegett.

Müller meghalt.

Bécs, okt. 24. (A »Debr.« er. táv.) Dr. Müller ma reggel 4 órakor meghalt.

Lázadók veresége.

Brüsszel, okt. 24. (A »Debr.« er. táv.) Kongostratból jelentik, hogy Glorics hadnagy a bötetái lázadókat Urvisa mellett teljeren megsemmisítette. A lázadók 90 halottat vesztettek.

Vilmos császár Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, okt. 24. (A »Debr.« er. táv.) A német császári pár, valamint a szultán tegnap délután 2 órakor katonai kísérettel Dolmabagscheba utaztak és az egész uton a néptömeg által »Tshoh Jascha« felkiáltásokkal és tapsal üdvözöltetett. Dolmabagscheban ebéd volt, amelyen ugy a kíséret, mint az udvari méltóságok részt vettek.

Ebéd után cercle tartott, mire a kölcsönös bucsuzás kezdetét vette. 4 órakor a császári pár hajóra szállt a szultántól igen szívélyes bucsut véve. 5 órakor ágyulóvések jelezték a hajó elindulását a német és török hajók ölesönösen ágyulóvéseket váltottak. A partokon álló tömeg üdrivalgással bucsuztatta a császári párt. Ugy az elutazás, mint jövetkor, a Dolmabadschen várromon a császári pár czimere felárbocra vonatott.

H I R E K.

Népgyűlés Debreczenben.

Az az alkotmányellenes magatartás, melylyel a Bánffy-kormány az egész országot megdöbent, midőn egész a végpercekig alattomban folytatja a nemzet megrontásának aknamunkáját: a kvóta-emelést, s azonkívül egész szemérmellenül semmibe se veszi a vám és bankügy önálló berendezésére vonatkozó királyi szentesítéssel ellátott országos törvényt: minden igaz magyar hazafi lelket aggodalommal tölti el s megmozdította és hatalmas hullámzásra indította az ország közvéleményét. Az ismeretlen ered-tű milliókon vásárolt parlamentti többség mozdatlan ugyan s hü rabszolgaként mindent teljesít, amit a Bánffy Dező parancsszava elébe diktál s táogatják

öblös szájukat, hogy «igen»-t harsogjanak azokra a nemzetrontó törekvésekre, amiknek ulajdonképeni lényegével, nagyságával még magok sincsenek tisztában, mert uralok és parancsolójuk ezt fölöslegesen tartja az orrukra kötött; a nemzet lelkiismeretét azonban fellátja ez a páratlanul vamerő játék s míg a parlamentben az egész ellenzék mint egy ember áll talpra, hogy lehetetlenné tegye a Banffy-kormányt ép oly nemzet-ellenes, mint alkotmány-sértő szándékait, addig a vidék hatalmas népgyűléseken emeli fel tiltakozó szavát a törvény-törés ellen s a nemzet immár törvénnyel is sanccionált jogos aspirációinak megvalósítása érdekében.

Nem pártkérdés ez többé, hanem mindnyájunknak, minden teher-viselésre kötelezett magyar embernek önmaga iránt való elsőrangú kötelessége, magának a magyar államnak pedig létevéte.

Az önálló vámtérület és a magyar nemzeti bank följelöltása új lendületet van hivatva adni a nemzet fejlődésének; iparunk, gazdaságunk, nemzeti vagyonosodásunk — a kezdet nehézségeinek leküzdése után — eddig nem is álmódott mértékben fog előrehaladni; felszabadulna közgazdaságunk az osztrák prapontia jászalagától s nem hordanánk a számlálhatatlan a kapzsi szomszéd telhetetlenségének feneketlen hordójába. Csak be-reucztól az, mely ezeket kétségbe vonja s az a «kis gazda», mely a kormány pénzén reményeket mutogatva igyekszik boldondá tenni az embereket, hiába erőlködik eltántorítani a magyart, hogy mondjon le előrehaladásának legelémibb követelményeiről.

A kormány késik az önálló berendezkedésre vonatkozó törvények beterjesztésével, melyekre pedig törvény kötelezi s melyeket a férfi-becsületű kötelező erejével ünneplésen megígért a parlamentnek; ezek helyett a kvóta-emelés újabb kiszámíthatatlan menynységű terhet törekszik a nemzet nyakába szőni.

Nem hisszük, hogy lehetne józan felfogásu magyar ember, ki az önálló vámtérület és magyar nemzeti bank helyett szivesebben üdvözölné az Ausztria számára fizetendő magasabb és még terhesebb adót.

Adjon nyomatékokat tehát a kormány fétovázása közepett a nemzet érdekében küzdő ellenzék ferfiak törekvéseinek maga a nemzet, a számára nyitva álló fórumon, a népgyűléseken. Tiltakozunk az újabb megterhelés ellen s követeljük a nemzet legszebb jogai biztosító törvény végrehajtását; sür-gessük a vámtérület önálló berendezését!

Ezek a szempontok vezérelték a debreczeni függetlenségi és 48-as pártot, hogy Kecskemét, Szeged stb. példájára alkalmat nyujtsanak Debreczen polgárságának is ezekben a nemzetünk legközelebről érintő fontos kérdésekben véleményén-k hangoztatására. Tegnap tartott ez iránt előzetes értekezletet a debreczeni függetlenségi és 48-as párt nagy választmánya s elhatározottat, hogy az országos gyász miatt szept. 18-áról elmaradt debreczeni népgyűlés 1898 november hó 6-án fog megtartatni az önálló vámtérület és nemzeti bank érdekében a lami n t a kvóta emelésé ellen.

A népgyűléshez csatlakozásukat bejelentették:

Debreczen sz. kir. város földbirtokos és gazdálkodó számos polgára, továbbá a debreczeni asztalos társulat, ácstársulat, csizmadia társulat, cipész társulat, csutorás-, fésűs és késes társulat, fazekas társulat, gubás társulat, kovács és kerékgyártó társulat, kötelgyártó társulat, kőműves társulat, lakatos társulat, magyar szabó, szűrszabó és kalapos társulat, a nyomdász egyesület, timár társulat, a debreczeni függetlenségi kör és a debreczeni függetlenségi párt.

A népgyűlésen számos országgyűlési képviselő vesz részt s köztük **Kossuth Ferencz** is, aki ez alkalommal részletesen ki fogja fejteni ezen kérdésekben elfoglalt álláspontját.

A népgyűlés a városháza udvarán, ked-

vező len idő esetén alkalmas fedett helyen fog végbemenni. Befejeztével délben az Angol királynő-különtermében közös ebéd lesz, melyen egy teríték ára 1 frt. 30 kr. A rendező és végrehajtó bizottság tagjaivá 48-an választattak meg és pedig Szunyogh Berta'an elnöklete alatt:

Kertész János földbirtokos, Dinnyés Gyula az asztalos társulat elnöke, Nagy Gyula a csizmadia társulat jegyzője, Tóth Bálint a fazekas társulat elnöke. Ungváry Mihály a kerékgyártó társulat elnöke, Flezsár Ignác a lakatos társulat elnöke. Harangi Sándor földbirtokos Szepesi Féter az ácstársulat alelnöke. Weidner Gusztáv és Jakab Károly, a cipész társulat elnökei Salánki Ferencz a gubás társulat elnöke. Karai János, magyar szabó, szűrszabó és kalapos társulat elnöke. B. Nagy János a debreczeni függetlenségi kör elnöke. Óri Mihály gazdálkodó, Kurucz Miklós a csizmadia társulat elnöke. Szabó Ferencz csutorás, fésűs, és késes társ. elnöke Bacsi Andras a kovács társulat elnöke. Fogarasi József a kőműves társulat elnöke, Szabó Károly a nyomdász egyesület elnöke. Somogyi Pál, Bekény Péter, Juhász Ignác, Kocsár Gábor, Kiss Albert, Szinay Gyula, Kovács József, dr. Benedek János, dr. Nagy Zsigmond, dr. Bakonyi Samu, dr. Gulyás István, dr. Burger Péter, dr. Freund Jenő, dr. Fejér Ferencz, Sámly Béla, Hódy Béla, Boros Izidor, Nagy János, Pongó Lajos, Jeny Miklós Tóth Gergely, ifj. Banyai István, Gombos Ferencz, Zöld János, Török Balint és Pető István. A népgyűlésre Debreczen sz. kir. város összes polgárai pártkülönbség nélkül meghivatnak.

* **Huszonöt éves jubileum** — Bródy Henrik törvényszéki irodigazgatót 25 éves szolgálatá alkalmából tegnap ünneplték tisztársai. Este az «Angol királynő» szálloda éttermének külön termében bankettet rendeztek a tiszteletére.

* **Vasut engedélyezési tárgyalás.** A közlekedésügyi miniszter mai leiratában felhívta a várost, hogy a Kisbárári Kis Ferencz és társa vasut engedélyezési ügyében a f. évi október 28-án Budapesten a közlekedésügyi miniszteriumban megtartandó tárgyaláson, képviseltesse magát. A tanács ezen ügyben még ma határozatot hoz.

* **Orvtámadás egy rendőr ellen.** A vasárnap mulatságból hangos jókedvvel, alaposan beszélve indult hazafelé Nyári Sándor foglalkozás nélküli csavargó. Már reggel 7 óra felé járt az idő, mikor a kisujt utca elejére ért, ahol éktelen kurjongatásával zvarra a járókelőket. Az ott posztón álló 83. sz. rendőr figyelmeztette szép szóval, hogy ne lármozson. A jó szót meg is fogadta Nyári, de a tanácsért megakart fizetni. Meg is fizetett tisztessegesen. Egy görbe, rövid, de annál vastagabb vasbólta a mit sem gyanító rendőrt úgy vágta fejbe, hogy az vértől borítva összeesett. A súlyosan sebesültet dr. Balkányi ker. orvos vette gyógykezelés alá. Kiderült, hogy ez a csavargó testvére annak a Nyári Józsefnek, a kit 2 éve itétek el a késes-utcai rablógyilkosságért. Különben e szép családnak több tagja volt már rendőrségünknek dolga s most ismét meg kell Nyári Sándort oktatniok egy kis tisztesség tudására.

* **A bűn útján.** Csáki Mária cseléd leány, daczára annak, hogy csak 13 tavaszt látott, máris arra a bűnös útra tért, honnan nincs többé visszatérés. Erkölcstelen üzemei miatt sokszor foglalkoztatta a rendőrséget, a mely most miniszteri rendelettel a rákos-palotai javító intézetbe fogja vinni a rossz útra tért leányt.

* **Apá és fia.** Polacsek Lajos csavargó rem valami nagy tiszteletben tartotta a tíz parancsolatnak azt a szakaszát, melyben arany beütken van megírva, hogy: «Tiszteld apádat és anyádat.»

Ő nemcsak hogy nem tisztelte az édes apját, hanem még megölésével is fenyegette azért, mert az apa megtagadta azon kívánságát, hogy pénzt adjon. A szegény apa komoly veszedelemben forogván, kénytelen volt a rendőrség segélyét igénybe venni, mely aztán a kedves fiut letartóztatta.

* **Elmebeteg csavargónok.** H a j d ú Mária cselédleányt a rendőrség csavargás miatt letartóztatta. Vallatáskor összefüggés nélküli zavaros feleleteket adott, a miből constatálják, hogy a szerencsétlen leány elméje megzavarodott. Apó ás végett bevitték a kórházba.

Ugyancsak az elmeháborodás tünetei mutatkoztak Farkas Mihályné nevé 90 éves öregasszonyon is, ki koldulás miatt kísérték be a II. Ker rendőrséghez. Kihallgatása alkalmával Gergely Mariskának vallotta magát. Azonban feleleteiből csakhamar bebizonyult, hogy öregségével elméje is meghibbant. Az elmebeteg öregasszonyt a kórházba szállították s ott fogják ápolni mindaddig, míg a halál meg nem váltja szomorú életétől.

* **Eljegyzések.** Steiner Leopold helybeli kereskedő eljegyezte Weisz Gizella kisasszonyt Hadházzal.

Bux József helybeli fodrász tegnap este eljegyezte Holstein Henrik szép és kedves leányát Malvint.

* **Talált pénztárca.** Szabó Miklós debreczeni lakos Tóth Kálmán piac-utcai boltja előtt egy pénztárcazt talált, mely különféle cédulákat és értéktárgyakat tartalmaz. A talált pénztárcazt felvitte a III. ker. rendőrséghez, hol tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti.

* **Új telefon előfizető.** Dr. Rózsa Mór orvos beépelt a telefon előfizetői közé s telefon állomása 250-ik számot kapta.

* **Fontos újítás** meghonosítására s elterjesztésére nyujt alkalmat a depr. légszeszgyár, melynek hírdésére ezennel föl hívjuk a közfigyelmet. A légszeszszel való tüzelést értjük, főzes és fűtés céljaira, mely külön emés szerkezetű konyhában s vaskályhában történik. A légszeszszel való fűtés, egyenlő költség mellett, fölöslegessé teszi a fűtőanyag hurczolását, a begyújtás nyűgét, megszabadít a koromtól és füsttől. A légszeszszel való fűtés előnye: a szobának szellőztetése a fűtés által; a melegségnek egyenlő megosztása a padlózatot felfele; takarékossg az ellillanó gázok felhasználása által; feltétlen tisztaság kényelem; a fűtés által kiszáritott szobai levegőben a szükséges neuvesség visszajelése a fűtés könnyű s megbízható szabályozása; este kandallószerű nyájas világítás. Mint értesülünk már is van városunkban egy pár ilyen kályha föllállítva s a közönségnek alkalmá nyilik az előnyökről való meggyőződésre, bár a légszeszgyár telepén az igazgató az érdeklődőknek mindenkor szivesen szolgál teljes tájékozással.

x **Osztály sorsjegyek** a III. sorsjáték I. osztályára $\frac{1}{1}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr, $\frac{1}{8}$ 75 kr. Ujságitó sorsjegyek 6 húzásra 1 korona 100.000 korona főnyereménye. Állam sorsjegyek 200.000 korona főnyereménnyel 2 frtért. Valamint minden húzásra mindennemű igérvények kaphatók Sewartz Dániel dohány-üzsdéjében a »Bka« szálloda épületében

* **Új találmány** Legjobb a Fáy-féle rögtön finomító és szepítő arczkréme. Nem zsiros. Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Rothschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerertárban, valamint a készítőnél Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznel H.-Szo-boszlón.

IRODALOM.

A **Magyar Kritika** újfolyamának 2-ik, f. hó 15-én megjelent száma annak bizony-sága, hogy e lap rendületlen kitartással halad a maga elé tűzött cél felé. Ez a cél az, hogy tárgyilagoss birálatokban tükröztesse vissza a magyar szellemi élet képét, egyformán emlékeztvén meg szépirodalmi, tudományos könyvről és mindennemű művészeti mozgalmról.

Az új szám gazdag tartalomjegyzékéből kiemeljük a következőket: B. E. vezércikke az irodalmi kritika elhanyagolásáról eimeike-

dik. Roboz Andor, Ambrus Zoltán ujabban megjelent munkáit méltatja. Berczik Árpád új vigjátékát: »Himly dalait« Lázár Béla ismerteti. Ezenkívül a következő bírálatokat olvassuk e számban:

Tóth Mike középkori műepimények (—i—r.) Hamvai, A jó vidékiek (K. Zs.) Ferner, Trachoma utmutató (Juba Adolf.) Mihályi Ákos, kath. egyetemek (B—tha) Francé Rezső, A Crasgedomonadinak szervezete (László Samu). Sipos Samu Gazdasági katedra (Csulak Lajos), Kohányi, Beszélyek és rajzok (Novák Sándor). Török Lajos, A bőrkórban kézikönyve (J. A. dr.) Benyovits, Nemzetközi jogsegély (Szalai Emil) stb.

A bírálatokon kívül közli a lap a megjelent könyvek gazdag bibliográfiáját és a folyóiratok szemléjét.

A magyar Verne. Méltán így nevezhetjük Verne munkáinak a Franklin Társulatnál megjelent kiadását, mely a híres francia regényíró munkáinak teljes kiadása. A most megjelent 104—107 füzetben az Utazás a föld körül című regény folytatódik, egyike ama munkáknak, melyekkel Verne neve világhódító utra kelt. Nagy népszerűségét e regény méltán megérdemli.

Fogg Phleas kalandos útja, melyet nálunk Cs. Peregby Ferenc látványos színműve is oly népszerűvé tett, az ismereteknek egész kincsét bányázza tárja föl, az elrettent, hogy a történet maga is mindvégig izgatón érdekes. A fordítás Szász Károly gondos munkája és a szöveget az eredeti francia kiadás képei díszítik. A füzetes kiadás mindegyik számára könnyen hozzáférhetővé teszi a nagy író összes munkáit. Nemesak csinos kiadása, de olcsósága is — 1—1 füzet 20 kr. — felette ajánlják.

Örök naptár. Sok kísérletezés után vegre egy igazán praktikus Örök napotár sikerült szerkeszteni. Bacsó Ferenc fővárosi állami tisztviselőnek. Ertőreleg az eddigi komplikált szerkezetű és használhatatlan Örök naptáraktól ennek szerkezete éppen olyan, mint egy közönséges napotáré, tehát mindenki által, minden esztendőre közönséges naptárként használható. Aki egyszer megveszi e könyvet, örökre el látja magát naptárral, de kezébe bírja egyidejűleg az összes elmúlt évek teljes, tökéletes közönséges naptárát is. Megfigyelhetjük ezekből naptárrendszerünk különfele váltakozásait, a mi bizonyára mindenkire nézve föltötte érdekes és tanulságos dolog, a mikor tet- zik ranyithatunk egyszerre születési évünknek vagy más emlékezetes éveknek naptárára s érdeklődéssel szemlélhetjük, hogyan estek azon évben a hetköznapi ünnepek; feltárja e mű előttünk a múlt és jövő képét s így a legkényelmesebben vehetünk belőle pontos naptári jegyzéket úgy a multra, mint a jövőre nézve, ami különösen hivatalokban és irodákban rendkívüli becsessé teszi ezt a naptárt. Külső alaja is méltó lesz belső tartalmaóhoz, amennyiben díszes kiállításban, pompás színnyomatu címképpel jelenik meg a könyvpiaczon. Ára mindennek daczára csak 1 forint, s a kik közvetlenül a szerzőnél rendelik meg a pénz előleges beküldése mellett, mindazok bérménetes ajánlotta postai küldőssel kaphatják kézhez azonnal a megrendelés beérkezése után. A szerző címe: Bacsó Ferenc állami tisztviselő Budapest VIII. ker. József utca 54. sz.

A »Pillangó« című élelclap 38. száma megjelent és valóban meglepő művészi kivitelű rajzokat találunk benne. A magyar közönségnek ajánljuk ezen lapot mely hivatva van a magyar művelődés terjesztésében részt venni és hazafias kötelességet teljesít mindenkinek, a ki ezen lapot támogatja. A »Pillangó« előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt, aki azonban már most az 1899 évre előfizet 1898 október hó 7-től ez év végéig ingyen kapja a lapot. A »Pillangó« szerkesztője és kiadóhivatala Budapest, VI. Teréz-körút 35. alatt van. Mutatványszám ingyen.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

okt. 23.

Sertéslétszám: 1898. évi okt. 17-én volt készlet 44.208 darab, 1898 október hónap 18-án felhajtott 293 drb, 1898 október hónap 18-ik napján elszállított 795 darab 1898 október hó 19-ik napjára maradt készletben 43.706 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti gabonátözsde

okt. 23.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—	80	00.0—00.00
»	77	—	81	00.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.60—9.70	—	10.20—10.35
»	76	9.75—9.20	80	—
»	77	9.85—9.95	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	9.90—9.50	82	10.35—10.30
»	79	9.45—9.75	—	—
»	79	9.70—9.75	80	—
Fehérmegyei ó	76	9.80—9.90	81	10.30—10.35
»	78	9.90—10.00	82	—
»	79	9.50—9.60	—	—
Bácskai ó	76	9.65—9.65	80	00.00—00.00
»	77	9.75—9.85	81	00.00—00.00
»	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Mm. hekt.-ben	Ar kilógram
Cs. elsőrendű új	70—72	7.75—7.85
» másodrendű »	—	7.65—7.75
Árpa takarmánynak »	60—62	5.75—6.15
» égetni való »	62—64	6.25—6.80
» serfőzdei »	64—66	7.30—8.20
Zab — új	39—41	5.40—5.70
Tengeri bánsági új	—	5.30—5.35
» más remű »	—	12.—12.75
Repeze bánsági	—	—

Első mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja a Szegedi Gazdasági Egyesülettel karöltve, a földművelésügyi miniszter támogatása mellett 1899. évi Szeptember hó 3-ától bezárólag 10-éig Szegeden országos mezőgazdasági kiállítást rendez. A kiállítás országos jellegű folyólag a mezőgazdaság minden ágát felölelné, és ennek megfelelőleg a következő 6 csoportra oszlik:

I. Élőállatok és állati termények kiállítása.

II. Földművelési és növényi termények kiállítása.

III. Szőlőművelés, borászat, gyümölcs és kertészeti kiállítás.

IV. Mezőgazdasági gépek és eszközök kiállítása.

V. Házi és mezőgazdasági iparok kiállítása.

VI. Erdészeti és vadászati kiállítás.

Az egyes főcsoportok már a munkálatokat meg is kezdték, úgy hogy a kiállítás általános programja már a jövő hó végén közkezen forog. Különösen érdekesnek ígérkezik az állatkiállítás, amely első sorban az Alföld állattenyésztését volna hivatott a nagyközönségnek bemutatni.

Az állatkiállítással kapcsolatban egy országos löverseny is rendeztetnék és a szegedi gazdasági Egyesület már meg is tette a kellő lépéseket a versenypályának bejegyeztetésére ránt.

Altalában a rendező bizottság lösu yt helyez arra, hogy a kiállítás tanulságos legyen és hogy a kiállítókra nézve közvetett anyagi haszonnal is járjon, és így nem annyira a mennyiségre, mint inkább a minőségre fogja a súlyt helyezni a kiállítandó tárgyak megválasztásában.

A kiállítás iránti érdeklődést nagyban fokozza az, hogy annak védnökéül József Főherceg Ö fensége fog felkértni, a ki mint

az ország első birtokosa is a magyar gazdaságközönség körében nagy rokonszevnek örvend. A kiállítás díszelnökéül felkértek: Dr. Darányi Ignác, földművelésügyi miniszter, Gróf Desseffy Aurel az »OMGE« elnöke Kallay Albert, Szeged szabad kir. város főispánja, Pálffy Ferencz polgármester és Zsótér Andor a Szegedi Gazdasági Egyesület elnöke.

A kiállításnak külön házi cs portja is lesz, a mely különösen az Alföld szociális viszonyaira nagy fontossággal bír. Ennek a csoportnak a rendezésére a Szegedi kereskedelmi és Iparkamara vállalkozott, ami már maga is biztosítja e kiállítás sikerét.

A rendező bizottság Bujanovich Sándor az »OMGE« elnöke vezetésével alatt általában mindent elkövet arra nézve, hogy az érdeklődést a kiállítás iránt a legszélesebb körökben is felkeltse, hogy minden szakerőt a rendezés körül foglalkoztasson, és hogy általában a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének ezen első nagyobb szabású szereplését siker koronázza.

CSARNOK.

Képzeld el a többit.

(Jean de la Brète.)

Francziából fordította: dr. Kósa Zsigmondné

Folytatás.

XXIII.

Luzern, aug. 2-án.

Esik, tehát otthon maradtunk.

Ma felidéztem gondolataimat, emlékeimet, mik csuklyákat szemükre húzva csendesen csücsülnek remete-lakaikban. Tetszik nekem őket magas tetejű, csucsíves ablaku kőpados házakban csukva tartani.

Ha kinyitják abakaikat friss levegőt színi, csak fehér főkötőjük villan ki sötét csuklyáik alól, a járkelők csak elsbano aruyakat látnak.

— Induljatok — adám ki a napiparancsot — keressétek fel B rseust. De takarjatok be arcotokat, csuklyáitokat csak akkor emeljétek fel, ha tart ajtókkal várnak benneteket.

Ha a kapuk zárva, térjete vissza és együtt tanácskozzunk a módon, melylyel azokat kinyithatjuk.

Sorba elindultak, bár nem igen szeretik magányukat elhagyni.

Félnék a tömegtől, óvatosan surrannak keresztül, nehogy ruhájuk összgyűrődjen.

Hamar visszatértek. Az ajtók reteszre zárva. Hiába kopogtatták a falakat, sok hasztalan kísérlet után visszatértek.

Főkötőjük össze volt gyűrve, nedves az esőtől, mintha kicsi, félnék apácák járnának az esőtől nedves kövezeten, sáros utakon.

— Jöjjetek, jöjjetek — mondám — nagy tüzet gyújtottam, hogy melengessétek atfazott tagjaitokat.

Elégedetten bölintottak, lebujtak házacskaikba, a meleg részvét hamar felegyenesíté lekonyuló bóbítáikat.

De mind reám támadtak! — Miért küldtél ki ez időben? Nem akarunk meghalni, pedig odakinn megfagyunk.

Soha többet nem vállalkunk el semmiféle küldetésre.

Igazságuk van, fejem lehajtam és türtem szemrehányásaikat.

XXIV.

Aug. 3-án.

Folyton esik az eső.

Egy tiszt jött ide, ki ismeri Havec kapitányt. Sokat beszéltek a stratégiáról.

Hirtelen változás állott be. A kapitányt mintha kicserélték volna. Tüzeskedett, még véleménye is volt és uram bocsá — kardoskodott mellette.

Első eset, hogy ilyesmit láttam tőle, a mióta együtt utazunk.

Ha aboz, hogy boldog legyek, az kell, hogy férjem kiugorjék az ablakon, avagy stratégia miatt tűzbe jöjjön, aligha leszek valaha elégedett asszony.

XXV.

Aug. 4-én.

Még mindig esik.
A nap eseménye az öreg tudós Hanvec egy levele megérkezését jelenti,
— Miért jön? — zsörtölődik gyámom — különös gondolat? mit akar vele elérni? Mit gondolsz?
— En semmit se gondolok.
— Ez meglepő, kissé tartózkodó lehetnél velem szemben, mikor jövődről van szó.
Azért mégis csak hallgattam, beledőltem egy nadfonatu kényelmes karosszékre, onnan néztem Perseust, ki gondterhes arccal sétálgatott a fedett verandán.
Menyire hasonlít — kihez már elfeledtem. Miért nem lány az én gyámom? mennyire összeillenek!
Miért követ el a természet ily végzetes tévedéseket? Világos M. La Platière ur vén asszonyának született, kinek látköre a park falával véget ér. En pedig bár nőnek születtem, annak neveltek, alapjában véve férfi vagyok.
Ha férfi lehetnék keresztül kasul járnám a világot, hirdetném a szabadságot a függetlenséget; a világ bámulná tetteimet és gondolataimat én pengő sarkantyúval járnék és minden léha üres fejű embert agyonütnék.

XXVI.

Pilatus augusztus 15-én.

Ma éjszaka a szél megfordult az eső megállt. Szép reggelre virradtunk és elindultunk.

A helyett azonban hogy okos emberek módjára, szeges cipőkkel, hegyászó bottal fellegyverkezve, kiteszük magunkat anoak a lehetőségnek, hogy a Pilatus egyik mélységében, nyakunkat törjük, szépen felkocsikáztunk a fogas kerekün.

A mi szakaszunkban az utasok megállapodtak abban, hogy a hegyek oly dolgok, mik magasra emelkednek a tenger színe fölé. Egy német utazó figyelmesen vizsgált engem. Láttam hogy a nap szcromba süt, egy függőnyt vont az ablak elé. E kis szolgálatot felhasználva beszédbe eredt velünk.

Világlnak látszott, szörnyű, tört francia beszéde nagyon kellemetlenül hatott. Perseus félisteni minőségében, önmagát multa felül; tisztán beszél németül, és tolmácskodása segítségével hamar megértettük egymást. A német utálta az angolokat a francziákat azonban szerette, azt hiszem még jobban szerette a szép francia nőket.

Egy állomásoál fiatal leányok virágsokorokat árultak; a német vett egyet, fel akarta nékem ajánlani — azt hiszem náluk Dorottya szívesen fogadná e kis szíveséget — de még sem merete, hanem miután néhányszor körülnézegette, zsebredugta.

Ily futólagos hódítás se megvetendő dolog; bár a német jól mulattatott, még se mulasztám el a szép vidéket bámulni.

A Pilatus nem olyan közönséges hegy mint a Rigi; nem oly szelid mindennapi, türelmes, a ki hátát minden turistának egykedvűen odatartja.

A Pilatus nagyszerű, megközelíthetetlen szakadékaival, vadregényes tájaival; a fenyők néhol szedületes magasságban csüngnek egy kis kiugró szikladarabon; büszkén bölínagnak merész helyeiken, biztosak abban a tudatban, hogy ők a favágó fejszéje nélkül végezik be százados életüket.

Eszembe jutott őseink magasztos mérésége. Barbár vad csordák népesítették meg a hegyoldalt; szikláról-sziklára ugráltak, valami röpke eszme kedvéért harcolnak, vagy országokat hódítani indultak. E rég elporiadt népek feltámadtak, mert nékem úgy tetszett, vad kiáltásaikkal felvorték a természet szent csendjét.

Ha e vad népek nem is máskáltak a Pilatuson, nem szaggatták kezeiket véresre az éles sziklák, nem pihentek a sötét fenyők árnyában, nem is aludtak örök álmokat valami kő vagy hó görgeteg által eltemetve, ez mit se tesz. — Ugyane dolgokat művelték másutt.

Mulattatott e harcziás egyszerű időkre visszagondolni. Hogy nézhetett volna ki bátyám, ha állatbőrökbe burkolva, ijjal és tegezszel védelmezi földvárát.

— Mij nagy lehetet ön hajdanában, bátyám — mondtam birtelen.

— Miért mondd ezt nekem?

— Tudja a régi Gallok jutottak esembe.

Minő tulajdonságokkal dicsekedett volna maga, ha akkor él, és mi maradt évszázadok múltán e sok dicső dologból? Fújja el a százados port bátyám és feleljen őszintén!

— Azt hiszem megbolondultál?

— Mily furcsa dolgokra gondol kisasszony — szólt közbe Henvec — mi sam bizonyítja, hogy a gallok valaha erre jártak.

— Mit törődöm véle. Nekem úgy tetszik és ők itt támadnak fel. Gondolja csak, ha maguk kettejüket valaki egyszerű csucos házaikba dugná, hol a fűt kémény helyett ajtón, ablakon tódul ki, — vajjon minő arcot vágnának hozzá?

— Soha se gondoltam erre a lehetőségre!

Vajjon mire gondol? ha még ősei és azok füstös laka se jut eszébe, amint fölfele kocsikázunk a Pilatusra?

Elmefuttatásom a németet — ki figyelmesen hallgatott — úgy látszik, érdekelte; a kis virág csokrot félíg kivette zsebéből; átadni azonban nem merete, tehát visszadugta — de azért, úgy hiszem, gondolta, hogy hódolat észrevettem és nem haragszom érte.

A fogas kerekü véget ért, egy nagyobb fenssikon voltunk, honnan egy korlátokkal ellátott ut vezet a Pilatus legmagasabb ormára. Körös-körül örök hóval borított tesucok.

Azt hiszem ha odameunénk egész különböző emberfajt találnánk sötét völgyeiben. Embernek lába sohase tapodta e szűz havat. Színe árnyalata változott, családok fényvel, sötét árnyalattal vegyest, mint amilyen csalóka lehet a sok felfedezetlen titok, miket e hegyek és völgyek méhében csak sejtünk.

E fensséges nagyság látára szívem majd szétrepeszté keblemet; szemeim nem nedvedtek, mint midőn a tó sötétkék tükrét pillantám meg; nem, ez érzelem heves, erős és tüzes volt, majdnem harcziásnak mondhatnám. Egy láthatatlan, ismeretlen erőt érzek, talán ilyformán érezhet a lélek, ki porhüvelyét levette a végtelenségbe száll.

— Folyt. köv. —

DEBRECZENI

VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 25.

Bérlet 20-ik sz. „B“

Kedden, 1898 évi október hó 25-én

Uj betanulással.

A jó falusiak.

Színmű 5 felvonásban, írta: Sardou Viktor.
Fordította: Paulay Ede és Szerdahelyi K.

281.

Az István gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED-MÉNY NÉLKÜL

Keszpenzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A. Asztali dara nagyszemű	17.80
B. Asztali » aprószemű	17.40
C. Királyliszt	17.40
1. Lángliszt kivonat	16.80
2. Elsőrendű zsemlye liszt	16.20
3. Zsemlye liszt	15.40
4. Elsőrendű kenyér liszt	14.60
5. Közép kenyér liszt	14.—
6. Kenyér liszt	13.40
7. Barna kenyér liszt	10.—
8. Takarmány liszt	6.40
11. Fiom korpa zsákkal	4.—
11. " " zsák nélkül	3.80
12. Durva korpa zsákkal	4.—
12. " " zsák nélkül	3.80
Csírke buza zsák nélkül	3.60

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0—6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70 " "

11. és 12. szám 50 " "

Debreczen, 1898 október 22.

Gázzal fűtés.

Van szerencsénk tudatni a t. közönséggel, hogy

konyha- és kályhafűtés

céljaira

a légszeszt köbméterenként 12 krra mérsékelt árban szolgáltatjuk s ez által a légszeszszel való főzést és fűtést, mely kényelem, tisztaság (a füst és korom teljes mellőzése) tekintetében amugy is fölötte áll más fűtési módoknak, olcsóság tekintetében is versenyképesse tesszük. Az érdeklődőknek teljes fölvilágosítást is nyújt

a Légszeszgyár igazgatósága.

Gázzal főzés.

Gázzal fűtés.

Gázzal főzés.

Üzleti könyvek nagy raktára.
HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélegyzők igen olcsón.